

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'30. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

Ó AB LA DEMOCRACIA Ó CONTRA ELLA.

o crech qu' en politica puga dirse com se diu en materias religiosas: *Lo cel es dels arrepenits*. No: en politica 'ls arrepenits solen costar molt cars. A tot home de importancia que pretenga influir directament en la marxa de la cosa pública, li diriam:—«Mira bé ahont posas los peus; pero una vegada hajas emprés un camí segueixlo fins

al cap-de-vall.»

Vaja aquest consell per en Sagasta. Lo jefe de la fusió se 'ns presentava blasonant de demócrata y erigit a tota veu com a principi salvador y regenerador del país la necessitat del «govern de la nació per la nació mateixa.» Ab aquesta bandera desplegada alcansava triuños que no havia obtingut may en sa llarga vida pública: recibiments entusiastas a Barcelona, a Zaragoza, a Madrid, ab motiu de sa arribada. Pochs dias després sostenia davant de la Junta central del Cens una proposició enérgica rompent ab lo govern, conculcador sistemàtic de la lley de sufragi universal y de las garantías de sinceritat que la mateixa Junta central del Cens representa. La campanya era resolta, ben dirigida y fructuosa. L'enemich estava desesperat. Ja 's deya si de un moment a l'altre anava a abandonar la fortalesa del poder.

¿Qué ha succehit després?

No ho sabem, ni trobém manera satisfactoria d'explicarnos'ho.

Suposan qu' en Sagasta avuy está fret, rezelós, vacilant. Diuhén que s' ha espantat de la seva obra mateixa. Fins donan a comprendre que alló que més deuria atalagarlo, ó siga 'l despertament del país, efectuat en gran part a la seva veu y a la influencia de la lley del sufragi, que crida a tots los ciutadans a emetre 'l vot, lo té trist y desconfiat.

Si aixó sigüés cert, com sospitém, may s' hauria vist un cas igual.

Un combatent, un general, queixantse de que sigan massa numerosas, massa entusiastas y decididas las forsas que 'l segueixin... ¿s' havia vist may una raresa com aquesta?

Y no obstant, en certa manera 's compren, per més que no puga justificarse, l' alarma del jefe fusionista. Aquest gira la vista al seu entorn y 's troba voltat per tot arreu de caras republicanas.

¿Es qu' ell, home perspicás com poch, no s' ho esperava?

¿Y donchs? ¿De ahont havian de sortir las grans masses fusionistas? ¿Quán han existit en lo país? ¿Es presumible sisquiera que un partit que ha xifrat fins ara todas las sevas ambicions en la lluyta per la conquista del poder, puga arrastrar a una poderosa opinió pública? ¿Pot exigirse que aqueixa opinió pública, fins ara dormida de fástich, se despertí per cooperar a un simple cambi de comensals en la taula del pressupost?

No. Sr. Sagasta: per una cosa tan petita, no hi havia cap necessitat de molestar-se ni de molestarnos. La opinió pública no té apetits, no té concupiscencias, no té ambicions mesquinas: la opinió pública 's mou únicament

per grans ideals, y avuy está fermament resolta a cumplirlos y satisfacerlos.

Vosté mateix vá parlarli de democracia, de sinceritat electoral, de acabar per sempre més ab las corassonadas y ab las crisis forjadas per las camarillas. Ab aixó vá tocarlos al viu, y aixó volém, aixó desitjem: aixó vol, aixó desitja 'l país; aixó volen, aixó desitjan tots los republicans sense distinció d' escolas, ni de fraccions, ni de tendencias.

Precisament, aquesta aspiració tan universalment sentida, es la que 'ns uneix y la que 'ns aproxima. Per exercitar lo sufragi universal del modo degut, se fonen espontáneament las dissidencias que hi havia dintre de todas las fraccions republicanas, y aquestas fraccions concentradas s' aproximan y entran en fáciles inteligencias, com si tothom temés avuy ferse indigne de la gran conquista realisada, atiant discordias y fomentant antipatias. ¿Es aixó un mal per la democracia, es aixó un perjudici pels ideals que vosté, Sr. Sagasta, ha dit que sustentava, encaminats al establiment del govern de la nació per la nació mateixa?

Pósis la mà al cor y digaho.

Altres podran ser los que rezelin, los que s' alarmin, los que temin, mes no cap demócrata, no cap partidari del sufragi universal.

Si hi ha institucions que han de ferse incompatibles ab la democracia y ab lo govern de la nació per la nació, no será nostra la culpa de que no sápigam acomodarse a aqueixa gran evolució de caràcter pacífich, que a la curta ó a la llarga, está destinada a transformar radicalment lo modo de ser de la nació espanyola.

Pitjor mil voltas pels que vajan a refugiarse en barcos caduchos destinats fatalment a naufragar, pretenent afrontar, contra corrent, l' empit de las ideas novas... y de las lógicas solucions.

Y sería, en veritat, molt dolorós que un home com vosté, Sr. Sagasta, s' hagués de contar en lo número dels naufruchs.

Per lo tant, ja ho sab: los moments son solemnes... ha arribat l' hora de decidirse:

O ab la democracia ó contra la democracia.

P. K.

ECORDINSE que diumenje que vé s' han de renovar en tota Espanya la meytat de las diputacions provinciales. Ab tal motiu s' aplica per primera vegada la lley de sufragi universal.

Nosaltres ho tenim tan present, y doném al fet tal importancia, que 'l número corresponent al próxim dissapte, vigilia de aqueixa primera

batalla, será extraordinari; constará de vuit planas, y en

ell hi pendrán part notables artistas y distingits escriptors. Y no 'ls dich res més, creguts de que no hi haurá republica que no 'ns acompanyi en la celebració de aqueix primer exercici de una de las més grans conquistas democráticas.

Los moments son graves. Rompudas las relaciones entre 'l govern y la Junta central del Cens, es lo mateix que si s' haguessen romput entre 'l ministeri conservador y 'l país.

Lo govern farà 'l desentés; pero 'l país vigila, 'l país se disposa a pendre la paraula. Y aixó es lo essencial, que 'l país parli.

El Resumen, de Madrit, va publicar temps endarrera un article titulat *La crisis del hambre*, y ningú va dirli res.

La Voz del Progreso, periódich de Tortosa, va reproduhir lo mateix article, y 'l seu director acaba de ser condemnat a dos anys de presó correccional, y cinchentas pessetas de multa.

¿Qui gosará a parlar de la unitat de la patria, davant de aquesta mostra de cantonalisme juridich?

Dich aixó de cantonalisme, perque no sembla sino que las lleys de Madrit sigan diferents de las lleys de Tortosa.

Una bona noticia teatral.

Divendres, dia 5 del próxim desembre, s' estrenará en lo teatro de *Novedats* una comedia en tres actes y en vers, titulada *Ni la teva ni la meva*, original del nostre company de redacció C. Gumá.

Per ara no 'ls dich res més: suposo que 'ns hi veurém, ¿eh?

Sr. Coll y Pujol: jo 'm figurava que vosté sería un arcalde diferent dels altres. Jo esperava que vosté sería avants que tot y sobre tot, arcalde de Barcelona, y no agent més ó menos actiu é interessat del partit conservador.

Dich aixó per lo que tothom veu y tothom comenta desfavorablement. Fer servir als guardias municipals de agents electorals del partit conservador, obligarlos a recorrer las casas una per una, a pujar als pisos un per un, a fi de investigar y pendre notas, sobre l' estat y la situació dels electors, perque 'ls conservadors pugan servir-se'n quan arribi 'l cas, es aquesta una cosa, Sr. Coll y Pujol, es una cosa aquesta, que, la veritat, no 'ta guerrerro.

Crech, Sr. Coll y Pujol, que a la guardia municipal no la pagan los conservadors, sino Barcelona entera.

Y per tal motiu l' us que fan los conservadors dels seus serveys, equival, en certa manera, a una defraudació als interessos de la ciutat.

No crech que vosté, Sr. Coll y Pujol, qu' es, després de tot, una persona ilustrada, vulga mereixer nn concepte poch favorable, que ja va insinuarli l' altre dia un diari de la localitat. No crech que vosté, Sr. Coll y Pujol, vulga posarse al nivell del Sr. Batllori.

A Bilbao, 'ls republicans del Centro anavan a celebrar una reunió, y la policia la va disoldre. La mesa 's negava a obehir una ordre tan infundada. La mesa va ser detinguda. La reunió va tornarse manifestació pública, ja

que tothom va seguir darrera 'ls presos, reclamant la seva llibertat. Y en llibertat va posarse 'ls.

Los conservadors d' ara, son aixis. En menos de cinch minuts cometen un atropello y demanan perdó de haverlo comés. Aixó prova que no saben lo que 's tan, que han perdut l' oremus per complert, que ja no 'ls queda sino una mica d' energia per mastegar lo turro del presupost.

Una frase que s' atribueix al Papa, ab molliu de haver aprobat lo discurs ab tendencias republicanas del cardenal Lavigerie.

«M' es molt més agradable que un príncep de la Iglesia escolti y apludeixi La Marsellesa, que no pas escoltar la Marxa real en la plassa de Sant Pere.»

Ja ho tenen entés. La Marsellesa a tot pasto. Y á quien Dios se la dé, el sucesor de san Pedro se la bendiga.

Quan governavan los liberals, deyan los conservadors: —Aquests fusionistas tenen seqüestrada la regia prerrogativa.

Ara governan los canovins, y 'ls fusionistas diuhen: —¿Que no ho veyeu? La regia prerrogativa está seqüestrada.

Los uns als altres se diuhen seqüestradors, y confessió de part, revelació de proba.

Ja sab lo país lo que li toca: fer á tota costa aquests seqüestros impossibles.

A la Corunya s' ha celebrat un meeting entusiasta, y ha bastat que los entusiasta, perque 'l govern fes pagar la patenta als seus iniciadors embolicantlos en una causa criminal, á pretext de que s' havian donat crits subversius.

Total perque va cridar-se: «¡viva la República!» Que, segons teoria del Alonso Martinez, es lo mateix que cridar: ¡Viva la Res-pública, viva la cosa pública!

¿No pot, acás, donarse aquest crit? Está bé, no 'l donarem.

No dirém que visca; pero no pararem un moment de anarla avivant al calor de nostre entusiasme.

Per no provocar dissidencias, en Sagasta s' abste de convocar reunió d' ex-ministres. Los uns li aconsellarian que fes vapor per anar endavant; los altres li aconsellarian que fes contra-máquina per anar endarrera, y ell no sabia com sortirse del compromís.

Aixis es que, D. Práxedes, per no anar endarrera ni endavat, ha apelat al recurs de sentarse.

Peró l' home que s' hi asséu, no va en lloch. Y temém molt que á D. Práxedes, los conservadors li fassan pagar los cinch céntims de la cadira.

Un periódich conservador diu que de aquí á pocas senmanas serán disoltas las Cortes.

¿Las Cortes no més? Me sembla que son moltes, pero moltes, las cosas que dintre de un plasso més ó menos llarch s' han de disoldre. Tot, menos lo país. Lo país es indisoluble.

L' Almanach de la Esquilla de la Torratxa quedá agotat dijous mateix en pocas horas.

Ne quedan sols 100 exemplars tirats en magních paper que s' venen al preu de 2 pessetas un.

¿Volen un exemple dels prodigis que realisa 'l sufrag universal, en los paissos acostumats a exercirlo?

Mirin als Estats Units. Lo govern vota una ley prohibicionista, la lley Mac-Kintley, qu' es una especie de desafio, llansat á la cara de tot lo mon. Lo país, de moment, sorprés, no sab lo que li passa; pero al últim compren que aquella lley no pot convenirli: se celebran las eleccions y derrota al govern per una inmensa majoria.

No olvidém aquesta ensenyansa. Lo dia que á Espanya ab aixó del sufragi universal hi comensém á tenir la mà treocada, no passarán certas iniquitats, que avuy se toleran y de las quals ningú protesta, per la costum de no voler partir peras ab los que manan.

Ab lo sufragi universal sempre que 'ls governants vulgan contrariar á la opinió, si 'l poble s' hi empenya se 'n aniran á terra.

Fixinse en la següent noticia, qu' ella sola pinta admirablement las tendencias de la época moderna.

Algúns exploradors van constituhir al cor del Africa l' estat del Congo, havent tingut després l' idea de oferirlo al rey Leopoldo de Bélgica.

Donchs bé: 'l rey de Bélgica s' ha trobat necessitat de quartos y trobantse á Berlin ha ofert á un banquer vèndreli l' estat del Congo per una cantidad determinada, fentlo proclamar rey de aquell país.

¿Que tal? que me 'n diuhen de aquest nou sistema de crear monarquias?

Una monarquia venuda y comprada com un remat de béns! Un banquer que perque té diners pot érigirse rey.

Fins ara ab diners se compravan títuls de noblesa; pero en lo sucesiu podran comprarse també ceptres y coronas.

Pobra monarquia ¡quina cayguda! Darrera dels banquers demana la pela.

L' origen de la monarquia antigua sigué 'l valor personal; l' origen de la monarquia moderna, serán los valores cotisables en la plassa.

Perque no ho duptin, per aquest camí arribarém á no tardar á las monarquias constituhidas per accions al portador.

Ja 's diu que 'l diner es lo rey del mon.

CARTAS DE FORA.—Aixis com las empenem sovint ab los ensotnats que faltan als seus debers, no podém deixar tampoch sense correctiu als molts apóstols del laicismo que no compleixen los seus. Un individuo anomenat Murillo aná á instalar una escola al poble de Castellserá. Després de comprometre á molts pares de familia y de haverse fet costejar un viatge á Lleyda ab la excusa de gestionar la construcció de un cementiri neutre, vá desapareixer de la població despejintse á la francesa y deixant ab un pam de nás als pares dels noys que anavan á la escola. Ara diuhen que 's troba á Tárrega á punt de casarse ab una viuda molt missayre, casament que ha de ferse per la Iglesia. De manera que la religió católica haurá guanyat ab ell un gran apoyó.

A Espelt (Igualada) un jove que 's trobava diumenje á la iglesia, agafá una cadira y s' assentá una mica atansat á la part de las donas. Lo rector, desde 'l cap de munt li digué que fés lo favor d' anarse'n, y com lo jove, que no 's creya fer cap mal, no 'n fés cas, lo rector se tréu la casulla y l' estola deixantho sobre la mesa, y baixa del altar ab un ayre de pinxo tan decidit, que 'l jove, per no provocar un gran escándol, vá alsarse y vá sortir al carrer. ¡Vaya un rector més especial! Ni un gall s' estarrufa tant, quan véu un pollastre que se li arrima á las gallinas.

L' estanquer de Cambrils volía casarse ab una cunyada y 'l rector vá encarregar-se de treure'ls la dispensa, dihentlos que ab tal se casessen no 'ls costaria res. Pero vels'hi aquí que 'l casament se desfá, y 'l rector un día envía á la majordona al estanch á buscar tabaco y sellos per valor de quatre pessetas; pero sense pagar. Un fill del estanquer, nen de 10 anys, tractantse del rector vá donarli lo que demanava la seva majordona; y vels'hi aquí que al enviar l' estanquer á la rectoria á cobrar las quatre pessetas, lo rector vá respondre ab molt salero:—No cal que tornin més, que tot aixó es á compte dels traballs de la dispensa. ¡Y ara al rector de Cambrils, que 'ls angelets del cel li vanjan al darrera ab un fluvial sonant!

M' escriuhen de Sant Feliu de Llobregat: «Tenim en aquesta vila un ajuntament pro'ccionista que 'n daría deu á acabar dotze al mateix Sr. Durán y Bas. Es un modelo en lo género... Efectivament: per no desmentir l' ofici, diu: ¿com s' ha d' entendre la protecció? Pues senzillament comensant per protegirnós nosaltres. Y cataplum, destituheix desseguida al encarregat del alumbrat públich, que al mateix temps ho es del Cementiri, y nombra pera tals càrrechs á qui dirian? Donchs á un regidor del mateix Ajuntament anomenat Gallina.»

L' ajuntament de Sant Feliu deuria de dir:—Gallina veilla fá bon caldo.

TRAGERIAS.

ESDE que 'ls conservadors manan, se pot dir que no veyém sino desgracias.

Naufragis y xoques de vapors, homicidis á dotzenas, incendis á carretadas, quiebras y desastres bursatils...

Aquesta senmana ha tocat á Barcelona,

Dillúns un marit ompla-de traus á la seva senyora.

Dimars un altre marit despatxa á la seva.

Dimecres un fulano 's penja al sostre.

Dijous un altre individu dimiteix la vida á tiros.

¿No indica tot aixó que hi ha alguna causa extranya que induheix á la gent á fer desgracias?

Que hi haja á la senmana un crim ó dos... santo y bueno; pero un parell, com qui diu, cada dia?

No hi ha més; aquí s' hi veu la funesta influencia conservadora, la sombra fatal del monstro.

Si Espanya estés per cançons, ara tindria motiu pera cantar alló de

Yo inocente en paz vivia...

Perque en efecte, durant la dominació d' en Sagasta, lo país vivia en pau é ignocencia.

Peró de repent puja en Cánovas y ¡adiós pau, adiós tranquilidad! Tot va anarse'n á can Pistraus, convertintse lo que era bassa d' oli en una gabia de gossos rabiosos.

No hi ha ningú que no s' exclami: no hi ha res qu' estiga segur ¡Ni las escalas de la Seu, que tants anys feya que reposavan en plácida quietut, buriantse de la instabilitat de las cosas!... ¡Fins aquellas escalas han sentit la esgarripada conservadora!

Entre la Junta central del Cens y 'l ministeri d' en Cánovas, acabarán per fernos tornar ximplés.

La gent no 's pot treure del cap ni l' una cosa ni l' altra.

¿Que diuhen avuy?

—Que s' arronsa.

—¿Lo govern?

—La Junta del Cens!— Cinch minuts més tart.

—¿Que passa de nou?

—Que ja acaba las agallas.

—¿La Junta del Cens?

—Lo govern!—

Está clar, los ciutadans pacífichs acaban per marejarse en mitj de tanta confusió, y van á casa seva y mafan á la dona ó 's penjan ó 's posan á disparar tiros á la ventura...

Será tan sensible com vulgan, pero no pot ser més lógich y natural.

¿Quí la conserva la serenitat entre un embolich tan estupendo?

Y que no vingan á donar la culpa al nostre impresionable carácter meridional: tot aixó son excusas y filosofías sense fonament.

Dirán potser que á Alemania per exemple, no abundan tant las desgracias d' aquest género...

Ja ho crech! Pero ja ho veurán: que hi estableixin una Junta del cens y uns quants ministres com lo duch de Teuán, y si al cap de quatre días la meytat dels berlinesos no s' han pegat un tiro que 'm socarrimin.

En temps d' en Sagasta, tot aixó no succehia.

La gent se moría: pero 's moría d' una manera quieta y enrahonada, sense extremitats ni exterioritats desagradables.

Hi havia comedia, molta comedia; pero á la tragedia no s' hi arribava.

Los desastres d' aquella época eran del género pastoril. Apenas feyan arrufar lo nas: moltas vegadas hasta donavan ganas de riure.

¿Que succehia llavors, en resúm?

Apareixian duros de cristall. Se descubrian Pepes hueveros.

Los vistas de Cuba tancavan la vista.

Fugían los fondos de las caixas públicas...

Res total: cap mort y cap ferit.

Ara... l' horror acompanya tots los passos del govern; la sanch ho cubreix tot. La Espanya sembla un Odeón en gran escala.

La gent está aburrida, marejada, sense diners y sense paciencia. La calma de can Tunis la tenta y... ¡adiós, mon dels vius!

¿Com se deturará aquesta ventada devastadora que tantas víctimas escampa?

Diheat á la gent la veritat neta y pelada.

Senyors suicidas, senyors desesperats, senyors aburrits: fassin lo favor de esperarse una mica y tenir un poch de paciencia.

No es questió de gayres dias: dintre de dos ó tres senmanas... en Cánovas se 'n anirà á passeig.

Se sab de bona tinta.

FANTÁSTICH.

¡¡¡OJO!!!

¿Qu' es vritat lo que m' han dit, don Práxedes del meu cor?

¿Será cert que aquí á Madrid li han aplacat l' esperit, perque no cridi tan fort?

Las noticias que m' han dat, son d' aquellas que fan pena: noticias que, la vritat, á més de donar fredat,

á un hom lo tiran d' esquena.

Diu que vosté en lo moment d' inaugurar 'l famos viatge,

portava un temperament encés, volcánich, valent...

capés de sembrar coratje.

Peró al veure la ovació que á Zaragoza rebia,

tot solet en un recó, va calcular la impressió que alló en algún lloch faría.

Diu que á pesar dels pesars, al arribá á Barcelona gastava entusiasme á mars,

veyent que per totas parts aclamavan sa persona.

Peró va parlar després ab lo tipo del llorón,

y com si aquest l' apagués, va girarse del revés

tornantse més fret que 'l món.

Per últim, se 'n va á Madrid, corra á la Junta del Cens y 's mostra tan decidit,

que 'ls madurs alsan lo crit esporuguits com á bens.

Peró... ¡sempre aquest però!—

algú me l' encatarina, y l' home batalladó que volía ser lleó,

se 'ns converteix en gallina.

¿A qu' s' deu aquest misteri tan raro y tan complicat?

Per cambiá aixis de criteri, forsosament té d' haverhi algún cordill amagat.

¿Es que l' Alonso té pò de la tempestat que s' alsa y ha dit que si dura aixó entra al pis conservadó

per qualsevol porta falsa?

¿Es que altre cop li ha parlat lo general de Sagunto,

presentantseli empipat pel barnís un xich pujat que vosté ha dat al asunto?

¿Es que potser vosté creu que ja ha donat prou de sí, y torna á baixar la veu y á ballar sobre un sol peu manejan lo balanci?

Dèu me 'n quart de pensar mal, pero li dich francament que la seva marxa actual no té res de natural

ni ayre de conseqüent.

Aixó d' engrescá 'l país parlat de la democracia y després callarse aixis casi casi d' improvís,

no m' acaba de fer gracia.

Busca fer doble jugada y á dalt y á baix quedar bé? La cosa es molt enredada, y contenta á la vegada poble y poder... no pot sè. Pensi que jo tot aixó no li dich en tó de reny: jo ja ho sè que vosté es hó, pero recordis d' alló: —Qui abraça molt .. poch estreny.

C. GUMÀ.

UN REY MENOS.

En la terra dels formatjes de bola, en la tranquila Holanda, han tingut la desgracia de perdre al seu rey. Ja avants de que la mort se l' endugués, los metjes que l' visitavan l' havian destituit, creyentlo incapás de aguantar la corona. Avuy la ciencia métrica, en certas circunstancias, deixa sens efecte una cosa tan augusta com lo dret diví.

Guillém III era un bon Jan .. la menor cantitat de rey possible Desde el punt d' establirse allí l' govern constitucional, ell mateix va coneeixer que ni donavan massa sou, y va rebaixarse l' assignació. Pero, aixó sí, va dir als seus súbdits:—Vosaltres voléu una gran llibertat ¿no es cert? Donchs disfrutau ab tota confiança, que jo no 'us destorbaré. Pero totéu la ab tota confiança, que jo no 'us destorbaré. Pero totéu la ab tota confiança, que jo no 'us destorbaré. Pero totéu la ab tota confiança, que jo no 'us destorbaré.

Y va dedicarse a divertir-se. Vingan grescas, vingan tiberis, vingan donas, y vinga curasao de Holanda Sofia, la seva primera muller se prenia en serio tots aquells desbordaments de un carácter alegre y expansiu La pobra tingué grans disgustos y morí de pena De dos fills que deixá, l' altre se trasladá á viure á París, y allá de broma en broma y de gaudeamus en gaudeamus, perdé la salut y se 'n aná al calaix.

Guillém III, desenganyat, torná á casarse, y ho feu ab Emma, qu' es l' actual reyna regent, la qual era molt jove quan ell era ja molt vell y pansit, y estava resolt á fer bon dat. Y realment ne feu. De manera que 's cumplí alló que dihém los cataláns: «la primera pastora: la segona senyora».

De aquest matrimoni deixa una filla, hereva de la corona. Es fins ara una xiqueta molt entramaliada. Fa poch vá escaparse de palacio anantse'n á jugar ab las noyas del carrer La seva delicia es menar un cotxet tirat per sis haquetas de un gènit molt viu. ¿Qué será la futura reyna .. si arriba á cenyir la corona?

Difficil dirho Perque l' poble holandés, á pesar del seu carácter pacífich, podria un día, tot menjant un tall de formatje, ferse cárrech de que no hi ha necessitat de sostenir articles de lujo de tot punt innecessaris, invitant á la filla de Guillém III á montar al carruatje de las sis haquetas y á emprendre l' galop, fins á l' altra part de la frontera.

P. DEL O.

D. Antón Maria Camps, es natural de la provincia. No pot per lo tant ser president; pero n' es, diga la lley lo que vulga, mani la lley lo que mani.

Lo tal Sr. Camps es cusi del president del Comité conservador, lo patrocinador de la candidatura campista. ¿Qué val, ni qué significa l' espasa de la justicia, allá ahont brilla y llampéga la xarrasca de Sagunto?

D. Antón, ¿me vol creure á mi? tórniessen á casa, que las cosas van posantse llejtas, y vosté, disfressat de liberal, va tornantse mes lleig que todas las cosas.

Tórniessen á casa, D. Antón, y dediquis á fer versós, que allá l' espera la lira de la seva juventut. Deixis de tráfechs polítichs y converteixis novament en lo cantor d' Elissa.

Li faltan consonants á Elissa. Jo n' hi proporcionaré tants com ne necessità.

¿Ne vol un de divertit?—Rissa.
¿Un de religiós?—Missa.
¿Un de sustanciós?—Llangonissa.
¿Un que sempre li caurá molt bé?—Pallissa.
Aquest últim no li dono jo. ¿No sab qui s' encarregará de proporcionarli? Las próximas eleccions.

Ni en Cánovas, ni en Silvela ja no assisteixen á las reuniones de la Junta central del Cens.

Diu l' adagi: «Gat escaldat ab aygua tebia 'n tè pron.» Y la veritat es, que no poden presentarse á la citada Junta que no 'ls escaldin.

Y aixó que tot just ara comensa l' olla a arrenca l' bull!

Los monárquichs temen comprometre la regia prerrogativa, sometentli la decissió de las diferencias surgidas entre l' ministeri y la Junta central del Cens.

¿Quina confessió més palmaria y al mateix temps més trista de la inutilitat de certas cosas!

Figurínse que en una casa no tenen més que una cadira. Hi arriba una visita, va á assentars'hi, pero en lo moment de doblegar las camas per ferho, l' amo de la casa li diu:

—Cuydado, no s' hi assegui que la cadira 's romperá. En aquest cas, seria molt just que la visita li dignés: —Pero, home de Déu, ¿qui li fa tenir mobles tant inútils? ¿No valdria la pena de cambiar una cadira tan fragil per un' altra de ben sólida?

Lo Sr. Canalejas ha pronunciat un eloqüent discurs de propaganda, molt liberal, molt democrátich y molt anti-conservador en la plassa de toros de Alcoy.

L' éxit ha sigut iomens. Es natural. Avuy es aixó lo que desitja l' país: qu' en todas las plassas d' Espanya, en lloch de corridas de toros s' hi dongan corridas de conservadors, ab lo corresponent aparato de picas, banderillas, bon cop d' espasa... y sobre tot l' arrastre final.

Una frase del discurs d' en Canalejas. «Acceptar lo sufragi per falsejarlo es insensat. Més viril hauria sigut combatrel.»

Més viril, sí; pero no tan conservador. ¿Com demanar virilitat á un partit estragat y vell que ja no l' salvan ni las Perlas vitales?

El Noticiero 'ns fa saber que 'ls conservadors de Barcelona han reunit alguns milers de duros pera fer frente á las eleccions.

¿Potser si que aquests ximpls s' han cregut que alló que 'va dir l' Feo malagueño de que l' poble 's vendria l' vot per dos pessetas, es veritat!

Prompte 's convencerán de que van errats de comptes.

Lo nostre poble es reflexiu per essencia. Y basta fixarse en las cosas, per ferse l' següent calcul: Candidat que per desempeñar un cárrech gratuhit dona diners, alguna 'n porta de cap. Si molts ne dona, molts intentarà guanyarne. ¿A expensas de qui? A expensas del país, á expensas dels mateixos electors.

Per lo tant, lo més barato per aquests, será sempre no deixarse corrompre ni per tot l' or de la terra.

Nosaltres donarém un bon consell als electors. Sempre que vinga un candidat ó un seu agent y 'ls ofereixi diners pel vot, prénguinlos. Pero tot seguit votin en contra.

De pilló á pilló. Es cent vegadas més honrat ferho aixís, que tractar de comprar lo que no 's pot vendre y lo que no 's deu vendre may.

L' altre día á Sant Gayetano, ahont tot está tan atrofinat, á un jutje de primera instancia se li va rompre l' peñje de un silló, que si no corren á aguantarlo, se 'n va á terra de bigotis.

¿Qué s' hi ha de fer! En temps de conservadors, per fas ó per nefas, la justicia no está may segura.

Lo Banch de la republicana Fransa ha salvat la crisis que amenassava al Banch de la monárquica Inglaterra, deixantli de cop y volta, 75 milions de franchs.

Ja ho veuen. Fins l' or, lo metall més aristocrátich s' ha declarat republicá.

Resposta que doná l' govern á la gravíssima comunicació de la Junta central del Cens:

«El gobierno queda enterado.»
¿No troban que va descuydarse una lletra? En bona lley hauria hagut de dir: «El gobierno queda enterrado.»

Al Assia Central un gobernador que robava va ser denunciat per un empleat, y per venjarse d' ell, lo gobernador va ferlo assensinar.

Pero pres y juljat en deguda forma, sigué condemnat á mort. La sentència s' ha portat á terme en una forma especial usada en aquell país. Agafant al reo, lligantlo á la boca de un canó y disparant.

¿Ditxós lo país aquell, que als gobernadors que roban los tractan ab tanta veneració! Ja ho veuen per la mostra. Allá als gobernadors lladres, los canonisan.

La India es un país pobladissim, y no obstant los inglesos lo tenen dominat.

Per cada 100,000 indios hi ha un inglés. Aixís també á Espanya: per cada 100,000 espanyols hi ha un conservador.

Un conservador, qu' en la qüestió del sufragi universal voldria posarnos lo peu al coll.

Afortunadament, los espanyols no som indios. Va calarse foch á una sombrereria de Huelva, comunicantse l' incendi á un estanch vehi.

Pero encare que m' ho jurin, no vull creure que l' estanch haja sufert cap dany. No hi pot res lo foch ab lo tabaco de l' Arrendataria.

En una fonda: —Noy—crida un entaulat.—En aquest plat d' escudella hi ha un cabell.

—Ja se la pot menjar sense cuidado—respón lo mosso—que la cuynera gasta perruca.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Vi fre-do.
 2. ANAGRAMA.—Simon-Somni.
 3. TRENCA-CLOSCAS.—Olé Sevilla.
 4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Hospital.
 5. GEROGLIFICH.—Per alsar aygua las bombas.
- Han endevinat todas las solucions los ciudatáns J Desesperat, Palitrochs, Pau de l' Hostia y N. M. P.: n' han endevinadas 4. Un Sicutérat y Noya maca: 3. L. C. Lagartijn: 2. Curru-tacu y A. Pons, y 1 no més Marceino N. y Un Fuerista.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadáns Behé, R. G. Llagosta, J. Castells, Un Esquitx, Siul Setroc y Un company de sutori:—Lo que 'ns envían aquesta semana no fa per casa.
Ciudadáns Un Frere y S. C. Lagartijn, J. Staramsa, J. M. Bernis, Un cessant, Felipet, D. Bartrina y Cubinya, A. C. y Barretina y Ri teta (a) Payá del Masnou:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.
Ciudadá P. Talladas: Va molt bé.—Antiguo suscritor (Rosario de Santafé): Gracias per la noticia.—Ego Sum: Los sonets están bé.—Y. Tarrida: Las dos primeras nos agradan més que l' última.—R. X.: Ja que vosté l' coneix, digali lo que fa l' cas, que nosaltres no portém registre de colaboradors, ni demaném la cédula á ningú.—J. Abri: Virgili: Aprofitarém l' Histórich y La Mort.—E. Sunyé y S. López: La prosa no 'ns va: de las cabortias n' aprofitarém algunas.—J. Gine (Hereu de casa): Lo que 'ns pregunta, si passa per la botiga li dirán. Lo qu' envia no serveix.—Marangy: Va bé.—L. C. Callicó: Idem. Idem.—J. Cap: Dels dibuixos del seu amic, n' hi ha dos de molt aprofitables. Si es jove, com vosté diu, farà.

DISSAPTE DIA 6 DE DESEMBRE NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA CAMPANA DE GRACIA

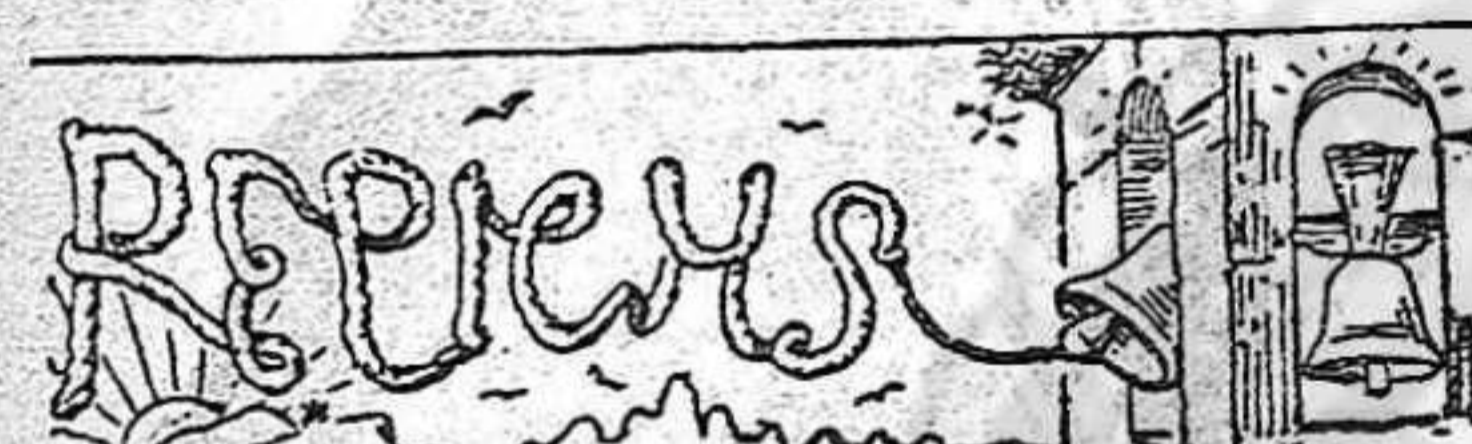
DESTINAT Á CELEBRAR LA INAUGURACIÓ DE LA CAMPANYA ELECTORAL

AVÍS DINTRE POCHS DIAS SORTIRÁ

L' ALMANACH DE

LA CAMPANA DE GRACIA

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20. Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatru, 21 y 23.

A 's coneix que á la Seo de Urgell se presenta candidat ministerial lo noy gran del héroe de Sagunto y de Calaf Per contrariar la fructuosa propaganda del candidat republicá Sr. Zulueta, era necessari ferne una que sonés, y s' ha fet en efecte, consistint aquesta en la destitució del

Ajuntament de aquella ciutat. Y ara vé l' hó.

Vintivuyt vehins estavan en condicions legals pera sustituir als regidors suspesos, per haver format part de altras corporacions municipals anteriors; pero l' nomenclament de la major part no convenia baix lo punt de vista dels interessos electorals del noy gran del héroe ¿y saben que han fet? S' han valgut de sis fulanos que havian format part dels ajuntaments nombrats de real ordre pels carlistas.

De manera que, quan convé, fins se dona valor legal als actes arbitraris y rebeldes dels carlins en armas.

¿Quina gloria per l' héroe de Sagunto y de Calaf y pel seu hereu!

Si durant la guerra 'ls combatia, segóns se diu, ab monedas de cinch duros, just es que durant la pau ells en cambi l' secundin y l' favoreixin.

Y cuydado ¡que no s' amagan de dirse carlistas! Lo noy arcalde, Sr. Pallerola, ex president de la Juventut católica, 's presentá á pendre possessió ab la boyna encasquetada. Los individuos del Comité conservador gascasquetada. Los individuos del Comité conservador gascasquetada. Los individuos del Comité conservador gascasquetada. Los individuos del Comité conservador gascasquetada.

Un altre detall que pinta la falta d' escrúpuls de la conxorxa carco-conservadora. Contra lo terminantment prohibit per la lley, lo president de aquella audiencia,

MALAS SOMBRAS.

JUNTA CENTRAL
DEL
CENSO

D. Práxedes ¡¡no s' arronsi!!